

XIII. TOLLFORGATÓ TEHETSÉGGKUTATÓ VERSENY

SZÖVEGÉRTÉS

3. OSZTÁLY

Tanuló neve: _____

_____

Osztálya: _____

Iskola neve, címe: _____

_____

_____

Felkészítő tanár neve: _____

_____

A nevet NYOMTATOTT NAGYBETŰVEL kérjük kitölteni az olvashatóság érdekében! Az iskola neve és címe helyére lehet hosszú bélyegzőt is tenni!

(HATÁRIDŐ UTÁN ÉRKEZŐ FELADATOKAT NEM FOGADUNK EL!!)

A MOHÁCSI ÖRDÖGÖK

1526. augusztus 29-én Mohácsnál nemcsak az ütközet veszett el, hanem az ország is.

A törökök Mohácson is elfoglalták a gazdátlan házakat, s berendezkedtek a városban.

Az emberek a Duna szigetének mocsaras nádasába, erdőibe bujdostak előlük.

Elkeseredve ültek nádból vert kunyhóik előtt. Egy este, amikor a tűz mellett némán bámultak a fekete éjszakába, a sötétből egy nagyon öreg ember lépett eléjük, s mondá, ahogy itt következik:

- Ne keseregjete! Sorsotok jobbra fordul! Készüljete a nagy leszámolásra. Nektek kell kiűzni a törököket! Nagy dörgés, villámlás támad majd, s megjelenik egy aranyos ruhába öltözött ifjú lovas. Ő vezet benneteket a döntő ütközetre. Készítséte a fegyvereiteket!

Aztán az öreg jövendőmondó, ahogy jött, úgy eltűnt. De milyen fegyvereket készíthettek volna?

A szigeten sok volt a vastag törzsű fa. Legelőbb tehát csónakot készítettek, hogy legyen mivel átkelniük a Dunán. De faragtak maguknak furcsa sisakokat is fából. Állatfejeket és ördögpoáfákat ábrázoltak. Az álarcok hátsó részét birkabundával borították, s homlokrészükbe kosszarvakat erősítettek. S hogy még ijesztőbbé tegyék, vörössel festették meg a fehér fűzfát. Ezután félelmetes zajkeltésre kereplőket csináltak, s a fűzfa kérgéből kürtöket. Fegyverül pedig a keményebb fából buzogányokat készítettek.

A várva várt jelek sokáig nem mutatkoztak.

Egy éjszaka azonban rettenetes vihar tört ki. Tépte, szaggatta a fákat, a villámok minden élet elvakítottak.

S ekkor közöttük termett az aranyos ruhájú ifjú. Intett a kardjával, hogy itt a leszámolás órája. Mindenki magára öltötte állatbórból készült ruházatát, fejére húzta sisakját, kezébe vette buzogányát s rohant a partra, be a csónakba, át a túlsó partra.

A viharos éjszaka minden törököt házba kergetett. Nem vették észre, hogy milyen veszedelem fenyegeti őket.

Amikor a magyarok partot értek, elült a vihar, a mennydörgés. De most kezdődött az előbbinél is félelmetesebb zivaj, lárma. Pergett a sok kereplő, búgtak a kürtök, ütötték a kolompokat. Amint a felriadt törökök kitekintettek, azt hitték, ördögök rohanták meg őket, s fejvesztetten menekültek. Egymást kaszabolva futottak s még hátra sem mertek nézni. A világ valamennyi kincséért sem vállalkoztak arra, hogy az ördögöktől megszállt városba valaha is visszatérjenek.

Amikor a télnek vége, s a természet halála után várják a mindent életető tavaszt, a mohácsiak még ma is magukra öltik álarcukat. Kezükbé veszik kereplőiket, megfűjják a kürtöket - emlékeznek erre a régi győzelemre.

1. Válaszolj egész mondattal a kérdésekre!

8p/

Mikor volt a mohácsi ütközet?

Kik foglalták el Mohácsot?

Milyen fegyvert készítettek a magyarok?

Miért menekültek el a törökök?

---

2. Melyik igaz, melyik hamis állítás? Jelöld I vagy H betűvel!

6p/

A törökök elfoglalták a gazdátlan házakat. _____

A jövendőmondó egy fiatal fiú volt. _____

Fából kardokat készítettek az emberek. _____

A törökök észrevették, hogy veszély fenyegeti őket. _____

A törökök ördögnek nézték az ellenséget. _____

Tél kezdetén a mohácsiak még ma is magukra öltik álarcukat. _____

3. Számozással állítsd sorrendbe az eseményeket!

6p/

___ Az emberek fegyvereket készítenek.

___ A törökök eliszkolnak.

___ Megérkezik az ifjú lovas.

___ A törökök berendezkedtek a városban.

___ A magyarok félelmetes lármát csapnak.

___ Megjelenik egy öreg ember

4. Gyűjtsd ki a szövegből, milyen eszközöket használtak zajkeltésre a magyarok!

3p/

---

5. Írd a következő tulajdonságokat a megfelelő szavak elé a szöveg alapján!

12p/

rettenetes aranyos fehér éltető megszállt viharos

öreg furcsa felriadt félelmetes fejvesztett ifjú

_____ fűzfa

_____ vihar

_____ éjszaka

_____ ruha

_____ menekülés

_____ tavasz

_____ város

_____ jövendőmondó

_____ sisakok

_____ lovas

_____ zsvaj

_____ törökök

6. Egészítsd ki a mondatokat a szöveg szerint!

8p/

Mohácsnál nemcsak az ütközet veszett el _____

Az emberek _____

_____ bujdosnak.

A sötétből _____

_____ lépett eléjük.

A szigeten sok volt _____

_____ fa

7. Kösd össze, melyik cselekvés kikre jellemző!

8p/

Elfoglalták Mohácsot.

törökök

Elkeseredve ültek.

Megfűjják a kürtöket.

Döntő ütközetre készültek.

Felriadva kitekintettek.

Berendezkedtek a városban.

Fejvesztetten menekültek.

magyarok

Álarcokat készítettek.

8. Keretezd be a szövegben a következő szavak rokon értelmű párját!

5p/

ladik

fejfedő

fiatal

hanyatt-homlok

látnok

9. Magyarázd meg a szavak, kifejezések jelentését!

9p/

nádból vert: _____

jövendőmondó: _____

döntő ütközet: _____

elült a vihar: _____

gazdátlan házak : _____

fejvesztetten menekültek: _____

némán bámultak a fekete éjszakába: _____

10. Húzd alá a szövegben a furcsa sisakokat bemutató mondatokat!

5p/

Összesen: 70p/